

НАРЕДБА № 45

за норми за допустимите стойности на вибрациите в жилищните сгради

Издадена от министъра на народното здраве и председателя на Комитета по архитектура и благоустройство, обн., ДВ, бр. 4 от 15.01.1980 г., в сила от 1.01.1980 г.

Раздел I.....	2
Област на приложение.....	2
Раздел II	2
Нормируеми параметри и допустими стойности на вибрациите	2
Раздел III	2
Общи условия и правила при измерването на вибрациите	2
ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ	3
ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ.....	3
<i>Приложение № 1 към чл. 3.....</i>	<i>4</i>
<i>Приложение № 2 към чл. 4.....</i>	<i>5</i>

Раздел I

Област на приложение

Чл. 1. Хигиенните норми установяват: допустимите стойности на вибрациите в жилищните помещения на жилищните сгради; общите условия и правила за измерване и оценка на вибрациите.

Чл. 2. (1) Хигиенните норми са задължителни за:

1. всички министерства, организации и ведомства, които проектират, строят и експлоатират жилищни сгради;

2. организации, които проектират, изработват и експлоатират средствата на наземния и подземния транспорт, технологичното, инженерното и санитарно-техническото обзавеждане на жилищни сгради и битови прибори, които могат да се окажат възможна причина за възникването на вибрации в жилищните сгради.

(2) Министерствата, организацията и ведомствата са длъжни да предвиждат необходимите мерки за намаляване на вибрациите до величините, установени с тези норми, и при необходимост да представят данни за очакваните стойности на вибрациите в жилищните помещения.

Раздел II

Нормируеми параметри и допустими стойности на вибрациите

Чл. 3. Нормируеми параметри на вибрациите представляват средноквадратичните стойности на виброскоростта или виброускорението, или вибропреместването в октавните ленти със средногеометрични честоти: 1; 2; 4; 8; 16; 31,5; 63 хц. Допуска се също и използването на коригираната средноквадратична стойност на виброускорението в честотния диапазон от 1 до 80 хц съгласно приложение № 1.

Чл. 4. Допустимите параметри на вибрациите в произволно направление (вертикално или хоризонтално) се определят съгласно приложение № 2.

Раздел III

Общи условия и правила при измерването на вибрациите

Чл. 5. Измерването на нормируемите параметри на вибрациите съгласно чл. 3 трябва да се провежда чрез измервателни средства, включващи виброизмервателен преобразувател (вибродатчик), измервателен усилвател, октавни филтри или коригиращ филтър и регистриращ прибор. Виброизмервателните средства трябва да осигуряват измерването на средноквадратичната стойност на сигнала с основна грешка, непревишаваща $\pm 26\%$ (± 2 дБ). Допуска се и използването на изчислителни, автоматично регистриращи и други устройства при спазване на изискванията на този член. Допуска се също и провеждането на измерванията в терц-октавни честотни ленти, но с преизчисляване на резултатите от измерванията в октавните честотни ленти съгласно чл. 3.

Чл. 6. Калибровката на виброизмервателната система трябва да се провежда преди и след провеждането на измерванията.

Чл. 7. За намаляване въздействието на електрически, електромагнитни, акустични полета и други външни фактори върху точността на измерванията следва да бъдат изпълнени всички изисквания на техническата инструкция по експлоатацията на измервателните средства.

Чл. 8. Измервателните точки се разполагат на пода на жилищните помещения.

Чл. 9. Вибродатчикът трябва да бъде закрепен неподвижно чрез резбово съединение към повърхността на стоманен лист с диаметър 300 мм и дебелина 4 мм. Стоманеният лист с вибродатчика се установява върху измервателната точка и се натоварва с маса с тегло от 60 до 80 кг.

Чл. 10. Измерването се провежда в три точки от пода на помещението, отдалечени една от друга на разстояние най-малко 1,5 м. Резултатите от измерванията се усредняват. В помещения с размери на пода по диагонал под 3 м броят на измервателните точки се избира в съответствие с размерите на пода при спазване на изложените по-горе изисквания.

Чл. 11. Във всяка точка измерванията се провеждат в три взаимно перпендикулярни направления (вертикално и две хоризонтални). Усредняването на резултатите се извършва за всяко направление поотделно.

Чл. 12. При измерването на постоянни вибрации измервателният и регистриращият прибор трябва да бъдат включени на динамичната характеристика "Бавно", а при измерването на непостоянни вибрации - на динамичната характеристика "Бързо".

Чл. 13. Измерените или изчислени стойности на вибрациите се считат над допустимите съгласно тези норми, ако в някое от направленията (вертикално или хоризонтално) поне един от нормируемите параметри на вибрациите съгласно чл. 3 превишава допустимата си стойност съгласно чл. 4.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Продължителността на въздействие на вибрациите следва да бъде обоснована чрез необходимата техническа документация.

§2. При продължителност на въздействие на вибрациите повече от 30 мин. измерването и оценката на вибрациите се извършват за време 30 мин., в което вибрациите са най-интензивни. При продължителност на въздействие на вибрациите под 30 мин. времето на измерване и оценка на вибрациите трябва да съвпада с времето и продължителността на въздействието им.

§3. Постоянни вибрации са тези, моментните стойности на които при измерването им чрез прибор с динамична характеристика "Бавно" в продължение най-малко на 10 мин. се изменят с не повече от 40% (3 Дб) от средната си стойност.

§4. Непостоянни вибрации са тези, за които поне едно от условията на § 3 не е изпълнено.

§5. За вибрациите, имащи временен характер, свързан например с извършването на строителни работи, се допуска въвеждането на допълнителен корекционен множител във формула (2), равен на 3,16 само за деня.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§6. Наредбата се издава на основание чл. 20 от Закона за народното здраве и чл. 201, ал. 2 от Закона за териториално и селищно устройство и влиза в сила от 1 януари 1980 г.

§7. Проекти, изработени и утвърдени до 1 януари 1980 г., не подлежат на преработка.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

**към Закона за устройство на територията
(ДВ, бр. 1 от 2001 г., в сила от 31.03.2001 г.)**

.....
§ 20. (1) Този закон отменя Закона за териториално и селищно устройство (обн., ДВ, бр. 29 от 1973 г.; попр. бр. 32 от 1973 г.; изм. и доп., бр. 87 от 1974 г., бр. 3 и 102 от 1977 г., бр. 36 от 1979 г., бр. 3 от 1980 г., бр. 45 от 1984 г., бр. 19 от 1985 г., бр. 36 от 1986 г., бр. 14 от 1988 г., бр. 31 от 1990 г.; попр., бр. 32 от 1990 г.; изм., бр. 15 от 1991 г.; изм. и доп., бр. 63 от 1995 г., бр. 104 от 1996 г., бр. 41 и 79 от 1998 г.; попр., бр. 89 от 1998 г.; изм., бр. 124 и 133 от 1998 г., бр. 26 и 86 от 1999 г., бр. 14 и 34 от 2000 г.).

(2) Подзаконовите нормативни актове, издадени въз основа на Закона за териториално и селищно устройство, се прилагат до издаването на съответните нови подзаконовы нормативни актове, доколкото не противоречат на този закон.

.....

Приложение № 1
към чл. 3

Коригираната средноквадратична стойност на виброускорението следва да се определя въз основа на формула (1):

$$a = \sqrt[10]{\sum_{i=1}^{20} 10^{-0,1 m_i} a_i^2}, \quad (1)$$

където:

$m_i = 6; 5; 4; 3; 2; 1; 0; 0; 0; 0; 2; 4; 6; 8; 10; 12; 14; 16; 18; 20$ дБв стандартните терц-октавни честотни ленти от 1 до 80 хц съответно;

a_i – средноквадратичната стойност на виброускорението в същитестандартни терц-октавни честотни ленти съответно.

Препоръчва се измерването на параметъра "а" да се извършва чрезсъответен коригиращ филтър въз основа на формула (1).

**Приложение № 2
към чл. 4**

$$V_{\text{доп}} = K1 \cdot K2 \cdot K3 \cdot V, \quad (2) \text{ където:}$$

$V_{\text{доп}}$ – допустимата стойност на вибрациите съгласно тези норми;

V – допустимата стойност на постоянните вибрации през нощта (от 22,00 до 6,00 часа) съгласно табл. № 1:

$K1$ – корекционен множител за характера на вибрациите съгласно табл. № 2;

$K2$ – корекционен множител за времето от денонощието съгласно табл. № 2;

$K3$ – корекционен множител за продължителността на въздействие на вибрациите през деня; определя се по формула (3) или фиг. 1:

$$K = \begin{cases} 1 & \text{при } T \leq 30 \\ > 1/30 & \text{при } T \leq 30, \\ 5,5 & \text{при } T > 30 \end{cases} \quad (3) \text{ където } T \text{ е}$$

продължителност на въздействие на вибрациите в мин.

Таблица № 1

Допустими стойности на постоянните вибрации

през нощта (от 22,00 до 6,00 часа)

Средноквадратични стойности

Коригирана стойност на

вибрациите в октавните

ленти със средногеометрични

вибрациите честоти (хц):

1 2 4 8 16 31,5 63

Виброскорост

корен

10E-4 m/s 18 6,2 2,2 1,1 1,1 1,1 1,1 -

Виброскорост

корен

10E-3 m/s² 11 7,8 5,5 5,5 11 22 44 14,6

Вибропреместване

10E-7 m 2800 490 87 22 11 5,6 2,8 -

Таблица № 2

Стойности на корекционните коефициенти $K1$ и $K2$ в зависимост от характера на

въздействие на вибрациите и времето от денонощието съответно

Стойности на корекционните

коэффициенти

$K1$ и $K2$

Влияещ фактор

Условия

1. Характер на вибрациите

Постоянни

К1 = 1

Непостоянни

К1 = 0,316

2. Време от денонощието

ден от 06,00

К2 = 1,78

до 22,00 ч.

нощ от 22,00

К2 = 1

до 6,00 ч.

Фигура 1

Корекционен множител $K3$ в зависимост от продължителността на въздействие на вибрациите.